

Brüssel, 24. veebruar 2026
(OR. en)

6496/1/26
REV 1

LIMITE

TRANS 83
BY 2

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu

Komisjoni dok nr: 5999/26

Teema: Liidu seisukoht seoses ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) täitevsekretärile esitatava taotlusega juhtida UNECE liikmete tähelepanu veokite blokeerimisele Valgevene Vabariigis
– Heakskiitmine

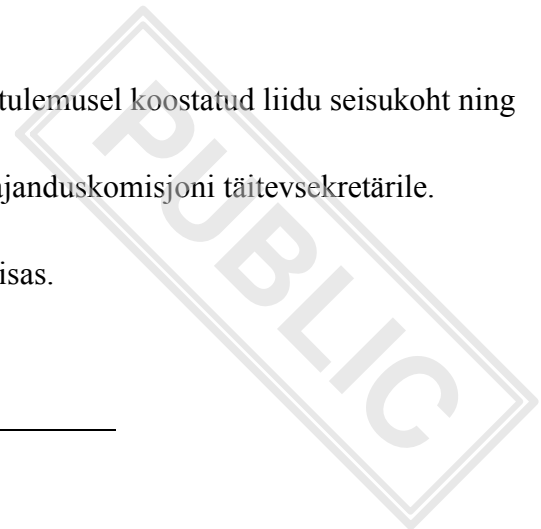
11. veebruaril 2026 teavitas komisjon maismaatranspordi töörühma olukorrast seoses sellega, et Valgevene ametivõimud jätkavad Leedus ja Poolas registreeritud raskeveokite blokeerimist piiripunktide lähedal.
- Komisjon teeb eesistujariigile ettepaneku paluda ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni täitevsekretäril arutada seda küsimust ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni maanteetranspordi töörühma (SC.1) ja/või rahvusvahelisel maanteeveol töötava sõiduki meeskonna tööaja Euroopa kokkuleppe (AETR) eksperdirühma eelseisvatel koosolekutel.
- Maismaatranspordi töörühm analüüsis seda küsimust 17. ja 24. veebruaril 2026. Delegatsioonid toetasid kahte sellest otseselt mõjutatud liikmesriiki, rõhutades, et ELi koordineeritud lähenemisviis võiks suurendada teadlikkust kaupu vedavate sõidukite piiriülese liikumisega seotud riskidest ning edendada lahenduse otsimist mitmepoolsel tasandil peetavate arutelude kaudu. Arutelude käigus tegid kahe otseselt mõjutatud riigi delegatsioonid mõned sõnastusettepanekud, millest enamik töörühmas 24. veebruaril 2026 toimunud liidu seisukoha kavandi ja UNECE täitevsekretärile saadetava kirja teksti lõpliku läbivaatamise käigus neisse tekstidesse sisse viidi.

4. Eespool toodut arvestades ja eeldusel, et alaliste esindajate komitee selle kinnitab, palutakse nõukogul:

- kiita heaks töörühmas toimunud aruteludest tulemusel koostatud liidu seisukoht ning
- nõustuda kirja saatmisega ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni täitevsekretärile.

Nimetatud tekstid on esitatud käesoleva märkuse lisan.

VEOKITE BLOKEERIMINE VALGEVENE VABARIIGIS**1. TAUST JA KONTEKST**

Ajavahemikul 29. oktoobrist 2025 kuni 19. novembrini 2025 sulges Leedu suurenevate ohutus- ja julgeolekuprobleemide tõttu oma piiri Valgevenega.¹ Maanteetranspordi suhtes tehti erandid Kaliningradi transiidile, diplomaatilistele töötajatele, ELi, EMP ja NATO riikide kodanikele ning ELi naasvatele Euroopa veoettevõtjatele.

Leedu ja Poola valitsuste sõnul kehtestasid Valgevene ametivõimud piirangud nendes liikmesriikides registreeritud veokite ja poolhaagiste/haagiste liikumisele Valgevene territooriumil, võimaldades neil siseneda/väljuda ainult läbi Valgevene piiri selle osa, mis piirneb sõiduki registreerimise riigiga. Poola sõidukitele kehtestasid Valgevene ametivõimud need piirangud alates 2023. aastast.

Kõnealuste piirangute kontekstis on Valgevene ametivõimude järjestikuste otsuste tõttu, hoolimata piiripunktide taasavamisest, takistatud 1000 Leedus registreeritud sõiduki ja ligikaudu 500 Leedus registreeritud, kuid üksnes Poola vedajate käsutuses oleva poolhaagise tagasipöördumine ELi territooriumile. ELis registreeritud sõidukid on Valgevenes sunniviisiliselt suunatud spetsiaalsetele parkimisaladele, kus igapäevane parkimistasu on 120 eurot veoki kohta. Sellega kaasneb oht, et Valgevene ametivõimud konfiskeerivad sõidukid, kui nende eest ei tasuta.

Erinevatest Valgevene-poolsetest meetmetest tulenevalt on tekkinud probleem kombineeritud autorongidega (Poola sadulveok ja sellega ühendatud Leedu poolhaagis). Kuna Valgevenes kehtivad Poola ja Leedu sõidukitele erinevad eeskirjad, ei ole neil autorongidel praegu võimalik Valgevene Vabariigi territooriumilt lahkuda.

---

¹ Vt ka välisasjade nõukogu, 15. detsember 2025: [Valgevene:nõukogu laiendas sanktsioonirežiimi kohaldamisala, et see hõlmaks ELi liikmesriikide vastu suunatud hübriidtegevust.](#)

ÜRO Euroopa Majanduskomisjon (UNECE) on oluline rahvusvaheline foorum, mis hõlbustab oma liikmesriikide vahelist koostööd maanteetranspordi valdkonnas poliitilise dialoogi, õigusaktide üle peetavate läbirääkimiste, eeskirjade ja normide väljatöötamise ning parimate tavade ning majanduslike ja tehniliste eksperditeadmiste vahetamise kaudu. Kõik ELi liikmesriigid ja Valgevene on UNECE liikmed. UNECE sekretariaat haldab eelkõige rahvusvahelisel maanteeveol töötava sõiduki meeskonna tööaja Euroopa kokkulepet (AETR).

2. LIIDU SEISUKOHT

a. Valgevene Vabariigi võetud meetmete mõju

Nende sõidukite tõkestamine Valgevene ametivõimude poolt on vastuvõetamatu. Eelkõige on sellised meetmed vastuolus rahvusvahelise maanteetranspordi hõlbustamist käsitleva UNECE konsolideeritud resolutsiooni (R.E.4)² üldpõhimõtetega ning AETRI³ mõttega.

Valgevene ametivõimud ei ole asjaomastele liikmesriikidele põhjendusi esitanud.

Seepärast on asjakohane teavitada UNECET ja kõiki UNECE AETRI osalisi Valgevene ametivõimude eelkirjeldatud käitumisest Leedu ja Poola veoettevõtjate suhtes, pidades silmas selle tõsidust ja võimalikku süsteemsust.

Võttes arvesse ELi, Venemaa Föderatsiooni ja Valgevene Vabariigi vahelise autoveo praegust õiguslikku konteksti, peaks täitevsekretärile saadetav kiri jääma poliitiliseks ja hoiduma õiguslikest kaalutlustest.

b. Vajadus ühise, liidu nimel saadetava kirja järele

Kuigi vedu liikmesriikidest kolmandatesse riikidesse reguleeritakse endiselt suures osas liikmesriikide ja asjaomaste kolmandate riikide vaheliste kahepoolsete lepingutega, võivad ühepoolsed ja põhjendamatud meetmed, nagu need, mida Valgevene ametivõimud käesoleval juhul võtavad, mõjutada tulevikus mis tahes ELi veoettevõtjat. Lisaks oleks ELi nimel saadetaval koordineeritud kirjal rohkem kaalu, pakkudes tugevamat toetust olukorrast kõige enam mõjutatud liikmesriikidele, eelkõige Valgevenega piirnevatele liikmesriikidele.

---

² [CERD](#); eelkõige punkt 1.2.1.1.

³ Vt eelkõige [AETRI](#) preambul.

3. TAOTLUS TÕSTATADA SEE KÜSIMUS UNECES

Eespool toodut arvesse võttes tuleks UNECE täitevsekretärile saata kiri (kavand allpool), et taotleda selle teema arutamist UNECE maanteetranspordi töörühma ja/või AETRI eksperdirühma eelseisval koosolekul, kus komisjon esindab liitu eksperdirühma liikmena ja töörühma vaatljana.

Arutelu käigus peaks komisjoni esindaja väljendama eespool nimetatud kirjas toodud põhisõnumeid, täiendades neid asjakohasel juhul eespool punktides 1 ja 2 esitatud elementidega.

UNECE TÄITEVSEKRETÄRILE SAADETAVA KIRJA KAVAND

Teema: ELis registreeritud veokite blokeerimine Valgevene ametivõimude poolt.

Lugupeetud täitevsekretär,

Alates 29. oktoobrist 2025 [kuni...] on Valgevene ja Leedu piirialal tõkestanud sadu ELis registreeritud raskeveokeid, esitamata ühtegi usaldusväärset põhjendust ja kehtestades selle eest, et veokeid ja neis sisalduvaid kaupu täielikult ei konfiskeeritaks, päevatasu.

Selline Valgevene ametivõimude käitumine on vastuvõetamatu.

Euroopa Liit kutsub Valgevene ametivõime tungivalt üles need ELis registreeritud sõidukid vabastama ja tagastama need kiiresti ja ilma lisatakistusteta nende seaduslikele omanikele Euroopa Liidus.

Võttes arvesse ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) rolli olulise rahvusvahelise foorumina, mis hõlbustab oma liikmesriikide vahelist koostööd maanteetranspordi valdkonnas poliitilise dialoogi, rahvusvaheliste õigusaktide üle peetavate läbirääkimiste, eeskirjade ja normide väljatöötamise ning parimate tavade ning majanduslike ja tehniliste eksperditeadmiste vahetamise ja kohaldamise kaudu, eelkõige rahvusvahelisel maanteeveol töötava sõiduki meeskonna tööaja Euroopa kokkuleppe (AETR) raames, ning pidades silmas eespool nimetatud probleemide, millega mõned ELi veoettevõtjad kokku puutuvad, tõsidust ja võimalikku süsteemset iseloomu, oleksin tänulik, kui esitakse selle taotluse Valgevene ametivõimudele ja edastaksite käesoleva kirja teistele AETRi osalistele.

Oleksime tänulikud, kui selle teema saaks lisada UNECE maanteetranspordi töörühma (SC.1) järgmise koosoleku päevakorda ja eelnevalt tõstatada selle eksperdirühmade foorumil.

Suurima lugupidamisega

[allkiri]

Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi alalise esindaja asetäitja,
alaliste esindajate komitee (COREPER I) eesistuja